

НАРОДЕН ТЕАТЪР "КРЪСТЬО САРАФОВ" - София

ПРОТОКОЛ

а_1956_004395

№ 14.

Днес, 3. I. 1956 година се състоя заседание на Художествения съвет, след като членовете на съвета гледаха генералната репетиция на румънската комедия "Последната сензация" /постановчик - засл. арт. Н. Икономов/. Присъствуваха др.др.: засл. арт. А. Темелков, Ф. Филипов, Г. Каракашев, Нар. арт. П. Димитров, Кр. Мирски, М. Бениеш, засл. деят. на изк. Н. Лилиев, Ст. Тончев, засл. арт. Ст. Караламбов, засл. арт. Н. Балабанов, Ив. Димитрова, Л. Дютабанова, засл. арт. Н. Икономов.

А. ТЕМЕЛКОВ - Другари, гледахте репетицията, кажете, какво смятате за спектакъла.

КР. МИРСКИ - Първо трябва да се отбележи, че пьесата, противно на всички слухове, е твърде готова и би могло премиерата да излезе даже в четвъртък. Оформена е вече, така, както режисьорът я вижда. Тук имаме на лице един режисьор, който е опитен, разбира си от работата и е провел своето разбиране в спектакъла; няма мътни, неясни неща, всичко е ясно. Аз ще направя само няколко бележки.

В Г действие трябва да цари една по-голяма отпуснатост, за да може след идването на Букшан да се почувствува по-бързия ритъм, контраста. С идването на Таня те намират известна разтуха, но и това е никак делнично.

По отношение на оформяването ще кажа за известни дреболии, които не ми са по вкуса. Първо - облеклото на Таня е извънредно ярко, на Мила Падарева в последната картина също. Твърде много различни стилове има в дома на професора, нека се махне това синьо кресло и се постави някакво друго. В дома на Букшан, който често прави тайни сделки трябва да има не само завеса, а врата. В кабинета на професора да има нови книги.

Много хубаво постижение е, че всеки образ е очертан. А не напълно приемам всички образи. Откровено казано това, кето прави Мила Падарева, не ми се хареса, но тук няма вина режисьорът - тя си има тези привички, има едно напрежение, но от друга страна нейният образ е твърде сложен.

Журналистите играят доста интересно, забавни са. Изключително ми се хареса Трандафилов, много е ярък и интересен. Всичко прави много хубаво. Пламен Чаров срещу тези ярки образи, направени от режисьора още по-ярки, бледнее. С него би трябвало да се поработи още, за да намери още по-ярки неща в образа и ги предаде.

Георги Попов, колкото е да е забавен, неговата игра ми се стори не напълно органична. Правят се неща заради ефекта. И при Мила има такова нещо, но при Георги най-много личи.

Интересен образ е той на Асен Миланов.

Хубаво беше, ако протар наистина имаше някакъв превод на латински Мила да го каже дословно.

С една дума аз считам, че представлението е почти готово за пред публика, издържано е откъм стил, а стилът на режисьора е силен, ярък. Мисля че е постигнал това, което е търсил при сравнително удачно изпълнение на ролите.

ПЕТЪР ДИМИТРОВ - Смятам, че сполучливо е избрана тази пиеса - ще стане хубав спектакъл и в художествено и в идеологическо отношение.

Първо действие, докато дойде Владимир Трандафилов /Букшан/ много бързо приказват - и Балабанов, и момчето, така че, особено на Балабанов, нищо не му се разбира, пропада много от текста. Няма сценичен говор.

Пламен Чаров не типизира, а играе същия директор от "Търси се Шекспир". Трябва да се типизира и да бъде в гармония с другите образи.

Манафова не може да влезе бързо, защото има човек, който излиза. Там трябва да се промени нещо, напр. Букшан след като ~~пръстен~~ завесата, да отвори ~~пръстен~~ радиото и после да влезе Манафова. Тогава да й каже да затвори радиото и на това тя да възрази: "Зашо си толкова нервен?"

/Н. ИКОНОМОВ - Там има грешка на актьора/

И да се обясни какво значи про-тар.

/Н. ИКОНОМОВ - Протар не значи нищо, студентката иска да ги излъже/

Пиесата може да излезе веднага.

Н. ЛИЛИЕВ - След още две репетиции ще се получи едно трезво представление.

Правилно другарят Мирски изтъкна това, което прави Трандафилов като много сполучливо. Наред с него бих могъл даспомена и други изпълнители, за които новата роля е съзпика напред в тяхното развитие.

Бих казал това за Иван Стефанов, също и за Асен Миланов с уговорка, че не бива при диалога с Мила Падарева да изглежда по-млад от нея, тя при това е и по-дисока. Той е освободен от присъщите му движения в миналото, което е за добро.

Александър Балабанов да махне тази зелена шапка, защото се повтаря от "Търси се Шекспир", и нък е много интересен самият образ, който той създада.

Да се направи по никакъв начин разграничение между оперетната артистка и студентката. Мила Падарева трябва да се приближи и по външност до студентката, може би без тия високи токове, които не са характерни и необходими, особено за Падарева, която и без това е по-висока от Миланов.

Освен това трябва при изпълнението на Падарева да се прави разлика между декламация и сантименталност - има и други тонове между тази богата гама. Във второ действие като че е никаква декламация. Може би имаше ~~ижакажки~~ моменти, на които трябваше да се наблегне, а се получава излишна сантименталност. За тази артистка това е хубава роля и трябва да се очисти от тези неща.

На Владо всичко чувах, а на Пламен - не, това значи, че, макар и глухи хората, след като на едни чuvат думите, а на други - не, вината е в артистите.

Осветлението - буквата "ш" на светлинните реклами все гаснееше.

Общо взето аз мисля, че представлението може да излезе в събота.

Указание е че другарят Икономов може да бъде ценен помощник на театъра, когато това стане необходимо.

Той не е направил като други артисти-режисьори, които се мъчат да накият пиесата с свои прибавки. Тази трезвост в неговата постановка трябва да се отбележи.

Грешка в писата е, че е съчинена върху доста книжен факт, основана е на недоразумения, но мисля, че у нас няма много да се приеме, но трудът няма да е напразен с тези постижения на Трандафилов, Иван Стефанов, Асен Миланов.

Н. БАЛАБАНОВ - Аз не можах да видя отначало писата, понеже не съм добре и трябваше да ходя в болницата. Това, кое то видях, не е лошо.

Н. ЛИЛИЕВ - Прощавай, че те прекъсвам - дали Георги Попов трябва да говори с този акцент /арменски/?

Н. БАЛАБАНОВ - Грешките, които намериха другарите, са малки, не са съществени, повече са технически. Никола Икономов добре е работил с актьорите - някои са го разбрали добре, други - по-малко добре, но се е получило нещо. Писата е построена за жалост, или за радост върху една коректурна грешка. Всичко това, пак повторям, е добре, но последната дума има публиката, защото това е комедия, дори фарс. Дали публиката ще приеме комедията, дали тоя "протар" ще се разбере и тя ще реагира, или няма да го разбере и тогава само ще си седи и ще гледа как се движат някакви хора по сцената, без да се вълнува, това не мога да кажа? Публиката приема писи като тази -комедии и фарсове - или не ги приема. Ние хвалим, като специалисти, оладжак, но накрая тя има думата. Другаря Никола Икономов има голям успех, той като за много кратко време подготви писата. Трябва вече да се скъса с това дълго, продължително репетиране - по 8 месеца, през които на няколко пъти трябва да забравяш и си припомваш ролята, докато излезе премиерата. През тия дълги репетиционни месеци преставаш да се интересува и от изкуство, и от театър. Затова по-добре е писите да ги готовим така бързо, особено комедиите, които са "сметка без кръчмар".

П. ДИМИТРОВ - Но преди да каже публиката мнението си, ние все пак сме Художествен съвет и трябва да кажем дали трябва да я поднесем като храна на публиката.

Н. БАЛАБАНОВ - Писата е малко специфична - за по-тесен кръг публика - журналисти, писатели, написана е с жив хумор, но дали ще го разбере някой, дошъл от Княжево, или отговорник на ресторант, или продавач на зеленчук?

Спектакълът е напълно готов. Някои технически грешки, за които и Мирски спомена, ще се поправят в двете репетиции които остават до премиерата.

ИВ. ДИМИТРОВА - Пиесата е хубава, интересна, правилно разбрана. Мисля, че всички средно-културни наши зрители ще се разбере. Няма защо да се опасяваме. Винаги ще има такива, които дори и от "Ромео и Жулиета" не всичко разбират.

Какво мен ми пречи много? Това, че не се знае текста от актьорите. Защо? В такава пиеса текстът трябва да е усвоен и всичко да върви като по часовник. Човек трябва да разбира всичко - ето това е трудното, когато текстът не достига до публиката. Това жстрашно много пречи, изморяваш се да внимаваш.

Снижава се художествената стойност на спектакъла. Актьорите трябва непременно да се погрижат да научат текста и да говорят достатъчно ясно, за да достигне той до зрителя. От репликите на Мила, Таня, Любен Карабоиков голяма част не достига до нас. Също от това, което говори Пламен Чаров.

Много ме радват такива прекрасни постижения като това на Иван Стефанов, Светослав Карабоиков, Трандафилов.

Веселана Манафова прави трагедия на изоставена любовница, докато трябва да прави съвсем друго - да бъде сладка секретарка, която знае, че ще измъкне още много от шефа си.

Мила Падарева - не е това. Аз мисля, че тя трябва да бъде една мечтателка, а не да гради всичко върху една екзалтираност. Това е мечтателка, която все пак ще се бори за постигане на своите мечти.

Н. ИКОНОМОВ - Тя прави това, което аз исках от нея.

ИВ. ДИМИТРОВА - Облеклото ѝ е пресилено. Трябва да е по-подходящо за една студентка, не да бъде грозна. Но и така, както е, пак я приемам, защото тя верно следва своя вътрешен живот, който е изградила.

Георги Попов не го приемам - да говори с такъв акцент да прави такива чудатости, но всичко да е плод на верен ограничен живот.

Гледаш например Иван Стефанов - цялото му държане, външност е плод на неговия живот: той не възприема хората с техните усещания, а той ги гледа така, като че чете вестник. При Попов всичко е нарисувано, външно.

М. БЕНИЕШ - Аз смятам, че пиесата може да излезе на определената дата, в събота. Много добре е, че преди това ще има възможност актьорите да се срещнат с публика, този контакт помага още по-верно да се поставят акцентите. Аз смятам, че другарят Икономов доста е работил с актьорите и верно ги е

насочил.

У мен има няколко бележки, които може би ще кажа в разхвърлян вид. Те са от технически и идеен характер.

Една техническа подробност е тази, че всеки чете на различна страница този подлистник./Н. ИКОНОМОВ - Казано им е не един път, че е на втора страница. Но аз за пръв път се случвам в наша постановка и има много да кажа, за уредбите у нас/+

На мен ми се струва, че жгоненето на бърз ритъм се отразява на достигането не само на текста до публиката, но и на подтекста. Затова трябва да се успокои пиесата, да се получи жизнения ритъм за това положение и при тези предлагани обстоятелства. Инък се губи съдържанието.

Асен Миланов трябва да мине към по-голяма характерност - той е професор всеотдайно предаден на науката, не искам да кажа, че трябва да видим щампата на стар, разсеян професор, но тук с много елегантен костюм.

/Н. ИКОНОМОВ - В Москва беше още по-елегантен. облечен/

За Георги Попов - у него има това, което казаха другите; на места изпълнението е гротесково.

За служителката у професора - трябва да прояви по-голяма любов към книгите му.

/Н. ИКОНОМОВ - Тя по мизансцен трябваше да седне на стълбичката, но ми се оплака, че я е страх да не падне./

Изобщо библиотеката в такъв дом е "святая светих" и тук трябва да има в нея по-голяма характерност.

За образа на Мила Падарева - аз разбирам тия образ като момиче което е отдано на науката, което свързва науката и това, което цели; преследва мечтата си, изхождайки не само от научните факти. Трябва да има хладен разсъдък и голямо, богато въображение и мен ми се искаше да видя у Мила Падарева тази остра защата, но не на научни хипотези, а на една реалност.

Пламен Чаров също трябва да премине към остра характерност.

/Н. ИКОНОМОВ - Съжалявам всеки режисьор, който ще работи с него. Толкова тежък актьор! Той ме измъчи./

Не се разбира, че Магда съчинява смисъла на думата про-тар от първите букви на тая дума. Има известни съкращения в текста.

Н. ИКОНОМОВ - Нито буква.

М. БЕНИЕШ - А не телефонираше ли Букшан да отменят нападнietо?

Н. ИКОНОМОВ - Не.

М. БЕНИЕШ - Когато пишат чекове да проличи, че пишат и словом, не само да драснат една цифра, да не е по актьорски маркирано. После - пият от една и съща чаша на масата.

Н. ИКОНОМОВ - Всеки си има своя чаша, но в напрежение ги бъркат.

М. БЕНИЕШ - Смятам, че тази пиеса има близък характер с нашето минало в смисъл, че напомня за онай пасмина вестници от "Утро", "Дневник" с жълта, сензационна преса и за зависимостта на тази преса от капиталистите. Тази сюжетна линия трябва да се проведе по-силно. Нека професорът остане в недоумение от цялата работа, която става, защото в същност той е само оръдие на капиталистите.

А. ТЕМЕЛКОВ - Така е той не го схваша.

М. БЕНИЕШ - Да е озадачен до края, а не да излиза, че той съзнателно се приобщава към тях.

Н. ИКОНОМОВ - Договорът го сключват чисто по баркерски на чашка се събират всички.

*

Г. КАРАКАШЕВ - Аз смятам, че главното, което и всички споменаха, е това, че текстът не достига до зрителя. Това се получава първо, защото не си знаят ролите и не се свързват с партньорите и второ нямат добра дикция. Така спектакълът губи много от своя хумор. После защо е тази бързина? Гонило се е комедиен темп. Не е нужна тази бързина на всякъде. При най-важните реплики /I д./ Любен Карабоиков тряка на машината

Верно е, че Иван Стефанов прави много хубав образ на човек, затънал в професионални задължения. Трябва да има той черни ръкави като стар канцеларист, а не момчето от кафенето.

Падарева никак не прилича на студентка. Изобщо на Падарева не е дадена правилно ролята.

Н. ИКОНОМОВ - Аз исках Лили Попиванова, но казахте, че не бива да я взимам, защото е много заета артистка.

Г. КАРАКАШЕВ - Така е като разпределяме по 4 пиеси на веднаж; станат грешки, които трябва да отчитаме. Да се придават елементи към костюма на Падарева, които да я направят повече студентка. Костюма /II д/ се забрадила с тази забрадка - човек просто не може да я види.

А. ТЕМЕЛКОВ - Многолошо.

Този бюст във втора картина да се използува от актьорите А той стои в ъгъла неизползван.

Н. ИКОНОМОВ - Добре, но ти го сложи там.

Г. КАРАКАШЕВ - Е, ако е моя грешката, признавам си я, но да се използува бюста.

Н. ИКОНОМОВ - За Надежда Костова трябва да кажа, че тя излиза с две репетиции, защото не беше тук през другото време.

Г. КАРАКАШЕВ - Струва ми се, че Асен Миланов трябва да стане по-възрастен.

Узунов прилича на агент. Трябва да е по-помпозен и да се види, как банкерът го мачка. Да се смени костюма му, защото се казва, че се е преоблякъл преди да дойде.

/А. ТЕМЕЛКОВ - Или да се махне тая реплика/.

Г. КАРАКАШЕВ - Много пречи този таван, да се махне. Смяtam, че като се изправят тези грешки, ще се получи добър спектакъл.

СТ. КАРАДАМБОВ - Радостното, че режисьорът се справи за 1 месец.

Костюмът на Пламен Чаров се слива с декора в III действи-

Постиженията на нашите другари в тая писса са голяма радост. За Владо Трандафилов, който е много интересен, няма какво да говоря. Иван Стефанов е издържан в тая типизация. Също Светослав Карабоиков, дори Ефим Вълков в тая нишо-роля и той прави впечатление. Александър Балабанов - тоя човек по всичко личи че е артист с прекрасни актьорски данни, а защо ми се струва, че маркира, няма от вътре нищо.

Пламен Чаров е далеч по-добър от директора в "Търси се Шекспир", но все пак не му достига.

/Н. ИКОНОМОВ - Молих го да разнообрази с някаква перука, той не иска да си разваля красотата/.

Цялата роля на Георги Попов ми звучи като виц в неговото изпълнение. За да се характеризират арменците, трябва да се предаде тяхната флегматичност, която е типична.

Ф. ФИЛИПОВ - Тъкмо и ситуацията не биха го накарали да събъде подвижен.

Ясно е разложението в Румъния по това време и невежеството на банкерите, които не знаят кой е Александър Македонски. Ясно е и защо професорът няма да разбере какво значи "протар"

Според мен ще стане хубаво представление. Аз съм лош пророк, обикновено, когато ние, артистите харесаме нещо, публиката не го харесва, но дано тук не е така.

СТ. ТОНЧЕВ - Получи се интересен, стегнат спектакъл, който разобличава тоя отречен от историята свят чрез алчния надкапиталист Букшан, ^{т.а} другарите Говориха за темпото. Аз мисля юбаче за II действие, че там прислужницата трябва да бъде дори по-експанзивна от влезлия нахален редактор.

Там Чаров още не е постигнал онова, което на репетиции те на които аз присъствувах, му беше казано от режисьора.

Същевременно трябва да се получи тази уютност, това спокойствие, което цари в дома на професора. У Асен Миланов трябва да се получи тази отчужденост от ~~ижажкини~~ заобикалящата го действителност.

Мисля, че писата би могла да се играе с тези поправки и ще стане хубав спектакъл.

Л. ДОСТАВАНОВА - Искам само да отговоря на другаря Тончев, че не съм съгласна с това, което той казва - че професорът и девойката са успели да надделеят капиталиста. Напротив - получава се, че този капиталист тук побеждава.

Ф. ФИЛИПОВ - Той успява да се освободи от мнимата заплаха.

Л. ДОСТАВАНОВА - Радостно беше, че работата с другаря Икономов протече някак много леко и спокойно, което беше много важно особено за този последен месец от годината. Всичко щеше да мине много добре, ако не беше тази голяма заетост на другарката Мариана Попова /художничка от Младежкия театър - б. ст./, която ако не беше, мисля, че нямаше да стане нужда от тези забележки, които сега направихте. Аз още по време на ~~ижажкини~~ представяне скиците й казах че това не е костюм за министъра и помолих режисьора да й даде да прочете текста и й се изясни това. Изобщо, ашо по-сериизно, по-отговорно другарката Попова си беше поела работата щяха да се избегнат много излишни тревоги.

Общото ми впечатление за спектакъла е много хубаво. Сам се боя дали ще има успех пред тези зрители, които търсят на филиалска сцена по-эффектни комедии. Тази много наподобява "Търси се Шекспир".

Аз много харесвам Иван Стефанов, Трандафилов, Миланов.

Не мога да разбера защо толкова трябва да бързат в редакцията, когато материалът за другия ден трябва да бъде готов от вечерта. Този секретар например.

Н. ИКОНОМОВ - Той е неврастеник по природа.

Ф. ФИЛИПОВ - Те бързат, защото ще изтърват сензационен случай, а капиталистът бърза, защото иска да предотврати това, което очаква да го сполети.

Л. ДОСТАБАНОВА - А на другаря Пламен Чаров трябва да му се ~~кажи~~ направи сериозна забележка, че не си знае текста, а е млад актьор. В III картина в някои нюанси наподобява "Лайпциг 33" и съвсем не е ~~звлязъл~~ в ролята. Ако костюмът е причината, ще се уреди, но той пречеше на своите другари, не вървеше в крак с тях.

А. ТЕМЕЛКОВ - Както аз съм му правил забележка, никой друг не му е правил така.

Л. ДОСТАБАНОВА - По-осезателно, другарю Директор, защото актьорите се оплакват от него. Съжалявам, че бехме определили премиерата за четвъртък и ~~ж~~ я отложихме.

Н. МИЛИЕВ - Чаров тъкмо това иска - да го сменят.

Л. ДОСТАБАНОВА - Да се помисли за дубльор на Трандафилов защото такова е положението във Филиала, че тази пьеса трябва да се играе там може би и по три пъти седмично.

*

Ф. ФИЛИПОВ - Аз мисля, че значението на Художествения съвет трябва да бъде издигнато на по-голяма висота, макар че в последно време Художественият съвет здраво стъпва на краката си, затова мисля, че правилно отлагането на премиерата Така има възможност да се направят бележки на постановчика той да ги вземе под внимание и да ги ~~изпиши~~ нанесе. В този смисъл значението на Художествения съвет трябва от ден на ден да расте.

Пьесата не можеше да излезе в четвъртък, поради многото бележки, които се направиха, и които в основата си са спроведливи.

Прочитането на пьесата от режисьора е интересно и приемливо с оглед на неговата индивидуалност. Този път съветът

така да се каже се съобрази с индивидуалното виддане на режисьора.

Аз смятам, че основната бележка е тази: че в писата има много подтекст по отношение на недоразумението, който трябва да достига до зрителя. Към това трябва да се стремят почти всички изпълнители.

Тук режисьорът е свършил прекрасно своята работа. Много от актьорите имат лош говорен апарат, на първо място Мила Падарева и това да влезе в творческата характеристика на актрисата. Трябва жената да седи и упорито да работи в тази насока. над себе си.

Актьорите не бива да губят много време в снимки, защото не са си свършили още работата. Капиталистът и директорът на вестника не може да не си знаят текста.

На мен ми се струва, че в бележките на другаря Бениш за успокояване на ритъма няма верни неща. Има верно нещо в бележката на другаря Мирски за първо действие – това са недоволни хора, трябва да се подчертава и след това да не настъпва успокоение – капиталистът да се тревожи, голяма активност у директора на вестника, от които да подразбере студентката, че има нещо неясно, което може да използува.

В този смисъл постановката е сурова и се нуждае от две-три репетиции.

Правилно е схванат от Мила образа, само дикцията малко пречи и облеклото да е по-скромно. В писата е подчертано, че в къщи я държат като ученичка – там е силата ѝ. Във външните движения на студентката да има по-пестеливи средства, за да се получи разликата между актрисата и студентката.

Във II и III действие има прекрасни места. Капиталистът само да не удри толкова по масата и да научат мястото на подлистника във вестника.

Пламен Чаров не е схванал и не разбира ситуацията. И не иска да ги разбере.

Ритъмът и темпото да се успокоят там, където го изискват ситуацията: след бурната сцена във II д. между директора и прислужницата и между професора и капиталиста, ми се струва, че настъпва естествено успокояване между професора и девойката.

Дрехите на професора не бива да се променят, аз така си представям навремето професор Венедиков да речем, хубаво облечен, каквито са професорите в капиталистическите страни.

Тракането на пишущата машина да се избегне.

Професорът да изразява недоумение – той не разбира какво става с него.

Не може да не убеди такова отношение у прислужницата, макар че трябва да бъде туширано. Той гледа да открадне останалите материали.

Лоша пантомима е спиране на радиото от секретарката.

В кабинета на Букишан трябва да има извън завесата тежка врата, защото той прави тайни сделки.

Отношението между Манафова и капиталиста е фалшив мелодрама. Много слаба, дилетантска сцена. Това е една жена, която при последна сметка ще иска нещо от него и трябва да го успокои, за да не направи погрешна стъпка.

Миланов в тази роля се е освободил от излишни външни маниерни движения.

Агопян е в разрез с цялата постановка. Няма вътрешен органически живот, а е една имитация. На еспрадата може да е интересен, но в този климат той не може да вирее. Би трябвало за голямо съжаление да се смени. В никакъв случай този акцент. Да проличи в две, най-много в три думи.

Не мога да приема секретарката.

Не мога да приема Чаров, който в последно действие влиза в ритъма на постановката. Дори ако искате, известни приспособления трябва да му се показват. Той е оголен

схематичен образ, той е почти нищо. Положението с Пламен Чаров е отчайващо.

Аз не мога да приема и министъра, той е като касапин, той е тъп Верно, че Узунов има малко характерно лице, но нека търси един простак-първенец, отколкото да даде този простак, който се е получил в нашата постановка.

Режисьорът за тези 30 репетиции, които е имал, си е свършил работата добре. Актъорите - не. Някои от актьорите не си знаят текста.

От техническите неща - мястото на бюста да се смени, да се направи врата, в III действие е лош проспекта И двата проспекта са лоши. Ние трябваше да замаем очите на зрителя с Букурещ.

Най-ранното излизане да бъде събота.

Вмъкването на текста "ако няма прясно дробче" да отпадне.

А. ТЕМЕЛКОВ - Действително премиерата беше определена за Петък и аз държах да излезе на определената дата, обаче това гледане на писата беше определено от другаря Икономов. /Икономов - Ти ми каза да излезе премиерата в четвъртък, Художественият съвет няма друго време./ Не можеше да излезе премиерата без да я видял Художественият съвет генералната репетиция, зато се дават ценни съвети и спектакълът се обогатява. После преди премиерата трябваше да се види писата и от публика. Аз благодаря на другаря главен режисьор, който стана причина да се отложи премиерата за събота. Много е важна една пробна среща на актьорите с публиката.

Текстът не се владее от всички, застъпват се реплики, които пречат публиката да възприеме правилно много неща. Всичко трябва да се чува.

За облекло по големи промени не могат да се правят, защото няма средства, а да се вземат от гардероба костюми. Облеклото на Падарева да бъде по-съмпло.

Н. ИКОНОМОВ - Аз ви много благодаря за ценните бележки, което безспорно са много полезни за мен, който бързо се помъчих да се справя с възложената ми постановка. Утре ще повикам всички колеги и ще им съобщя вашите бележки. Аз едно искам да кажа като прочетох комедията аз разбрах, че тя няма да даде никакви висок смях у публиката, като например "Д-р" или да кажем "Приятел в нужда се познава". Аз се помъчих честно, жизнено правдив да я поставя. Пиесата, взета като драматургичен материал, има елементи, които мъчно се дават релефно на публиката - именно тези недоразумения, защото тук има и сатира. Аз исках да постигна едно: публиката да излезе от представлението като от една вихрушка и чак след това да си зададе въпроса "Възможно ли е всичко това?". Докато е тук, тя никъде не бива да разсъждава, тя трябва да бъде грабната от пиесата. Да се получи резултат като този напр. в МХАТ с "Плодовете на просвещението", където жизнените вероятности са абсурд, но в края на краишата така се въздействува на публиката, че тя го приема като хубаво представление. Дали аз съм успял като постановчик, не мога да кажа дали нашата публика ще приеме представлението - също, обаче, като не гледаме с нашето око на специалисти, сигурно ще се получи приемливо представление.

Художественият съвет помни моето предложение за разпределението. Много правилно забелязахте, че Мила Падарева мъчно приляга за ролята, но момичето положи много усилия. Аз исках Лили Попиванова за тая роля, която е с много по-голяма мекота на движенията, много по-женствена, за да предразположи дори Букшай. Тя със своята женска интуиция усеща, че от целин този миш-маш, нейната цел ще се увенчае с успех.

Зашо така е облечена? - Аз изхождам от нацията, от онова, което е представлявал Букурещ по онова време /1942 г./ - това е било малък Париж.

Мила Падарева с известна тромавост, с многото напрежение, което правилно отбелязахте и което с времето ще се облекчи, се доближава до ролята, не я покрива /но не е "миналата през Медея без да я покрие", както се беше изразил някога..... / Аз мисля, че ще бъде приета. Не възторжено, но ще бъде приета.

При работата около тая постановка видях на колко трудности се натъкват режисьорите. Ето - дойде ми един актьор на репетиция боядисан с жълта боя. Нитам го: "Още идеш?" - "От Кинема-

тографията". И през време на цялата репетиция той мисли за там не може да имаш пълноценни репетиции. За това аз упреквам нас си - актьорите - и на събрание ще го кажа, защото много сме недобросъвестни. Трябаше веднаж да чакам Сашо Балабанов половин час и тогава да почна репетиции, защото имал някакъв ангажимент в Кинематографията и щял да закъсне; редно ли е това, в стила на нашия театър ли е? Трябва да се тури край на всичко туй в интереса на доброто на нашия театър. Искам например да повторя репетираната сцена, ~~догодини~~ показва с ръце колело - бързал да свърши репетицията по-скоро, че щял да отпътува за Кинематографията. Там е общата беда, другари, и срещу нея трябва да се борим.

Аз не казвам, че съм направил бързо постановката. Времето беше много. Аз един месец отсъствувах от София и преди да замина за СССР помолих артистите, участвуващи в постановката, да си научат сухо текста, за да може, като се върна, да оправдаем плана. Но това те не направиха, а някои и досега не го знаят. Ако бяха си научили текста, писата щеше да ми е съвсем готова.

За арменския говор на Георги Попов грешката е моя. Не вие, аз се убедих, че не трябва да говори с акцент и ще го поправя.

Асен Миланов е много разсъдлив актьор, разпилян в жестовете си, водих борба, за да събера всичко това в един образ. Той замедлява II действие - там лиrikата, уюта може да се получи когато всички оценки станат правилни, не преднамерени, да се получи темпото може, когато актьорът направи така, че всичките ситуации да текат като река.

Аз гледах писата в Москва и колегите, които бяха с мен я гледаха, но там всичко беше дадено много карикатурно; с една машина се въртят и секретаря, и всички. /Ф. ФИЛИПОВ - Това беше представление на театър "Сатира", затова./

От малкото казано до тук исках да разберете колко много е говорено подсказвано. ~~Колко~~ пъти казах ~~ж~~ на Чаров, когато влиза във II действие, за да даде да се почувствува тревогата, да мисли, че е човек, загубил на хазарт. Той пак играе една мелодрама.

Аз всичко онова, което казахте, ще го направя, доколкото актьорите го възприемат.

Ф. ФИЛИПОВ - И за тази писа да се направи широка реклама - по радиото, вестниците, заводите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: *А. Темелков*
/А. ТЕМЕЛКОВ, засл.
артист/